

Maa- ja metsätalousministeriö,
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntö /1507/04.04.03.01/2019, Ehdotukset Tornionjoen kalastussääntöä koskevista muutostarpeista vuodelle 2020

EHDOTUKSET TORNIONJOEN KALASTUSSÄÄNTÖÄ KOSKEVISTA MUUTOSTARPEISTA VUODELLE 2020

Annamme lausuntomme maa- ja metsätalousministeriön ehdottamiin kalastussääntöä koskeviin viiteen muutokseen.

1. Kalastus kiinteillä pyydyksillä merialueella

Viimeisten vuosien aikana on yhdeksi uhkatekijäksi noussut kutuvaelluksen aikana havaitut lohien mekaaniset vauriot. Itse Itämeren tilaan emme lyhyellä aikavälillä voi vaikuttaa kovinkaan paljon. Mutta varsinaisia pyyntimenetelmiä tulee tarkastella kriittisesti, jotta lohille aiheutuvat vauriot voidaan minimoida. Mm. Ruokavirasto on raportoinut merikalastuksen ja jokikalastuksen aiheuttamista runsaista pintavaurioissa lohissa.

Rasitetun lohien kutuvaellus keskeytyy

- Keväällä ja kesällä 2019 Luke ja Ruokavirasto keräsivät Tornion- ja Simojoen smoltteja IHN-tarkkailuun. Mitään kalatauteja, viruksia tai bakteereja ei löydetty smolteista.
- Vuonna 2019 merkittiin 134 lohta merellä Tornionjoen suussa. Näistä 84% (112) nousi jokeen. Mutta jokeen nousseista 76 % (84 kpl) palasi merelle.
- Ruotsin Ume/Vindeljoella nykyisin hyvin samankaltaisia tuloksia lähetinmerkinnöistä.
- Aiemmissa vastaavissa tutkimuksissa lähetinlohjet ovat nousseet ja pysyneet joessa
- Radiolähettimillä merkityt lohet ovat pyydyksissä olleita ihmisten käsittelemiä lohia. Ovatko nykyisessä terveydentilassa olevat lohet erityisen herkkiä kaikelle lisästressille ja vaurioille? (Lähde: Luonnonvarakeskus, Ville Vähä 15.2.2020)

”Kun kansallinen, tai tiettyä merialuetta koskeva, tai toimijakohtainen lohikiintiö on täyttynyt, niin tulee luonnonlohien nousureiteillä olevat pyydykset poistaa, tai perät avata, jottei lohien kutuvaellusta vaarannettaisi ja kaloja vahingoitettaisi tarpeettomasti”.

2. Rasvaeväleikatun ja siten kompensaaiona istutetun meritaimenen saaliiksi ottaminen

Tornionjoen meritaimen kuuluu edelleenkin kategoriaan ”Äärimmäisen uhanalainen” ja suoranaisen pyynnin kohdistaminen siihen on todella arveluttavaa.

Joten, koska harvinaistunut rasvaeväleikattu / istutettu meritaimen on saaliina merkitykseltään vähäinen. Ja pyynti kiinteillä pyydyksillä näin ollen ainoastaan lisää myös luonnonlohille ja -taimenille aiheutuvia pintavaurioita ja kuolleisuutta. Tämän vuoksi tulisi ns. kohdistetusta taimenen pyynnistä luopua siihen asti, kunnes luonnontaimenkanta on saavuttanut kestävän tason.

3. Viehekalastus jokialueella

Kielletään erillisen uppoavan heittopainon käyttö viehekalastuksessa (punttikalastus tai spinnflugakalastus) koko jokialueella.

Viimeisten vuosien aikana on yhdeksi uhkatekijäksi noussut kutuvaelluksen aikana havaitut lohien vauriot. Pyyntimenetelmiä tulee tarkastella kriittisesti, jotta lohille aiheutuvat vauriot voidaan minimoida.

Kalastussäännön 7§ 3 mom. kieltää kalojen tartuttamisen ulkopuolelta. 11. Lisäyksenä kalastussäännön 8 §:n määräyksiin *viehekalastuksessa heittopainon käyttö kielletty!*

Ely:n kalastusvalvojen toimesta on todettu, että esim. Matkakoskella lohien sumppuuntuessa kosken alapuolisiin monttuihin, heittopainolla tapahtuvassa ns. spinfluga – kalastuksessa vaurioitetaan todella suuri määrä lohia (Arviolta n. 8000 – 10 000 yksilöä). Joista sitten suurin osa menehtyy vesihomeinfektioon jo ennen kutua! Näitä ns. kylkiosumia ja siitä johtuvia karkuutuksia on noin kymmenkertainen määrä suhteessa saaliiksi saatuihin luonnonlohiin.

Ja edellä 1) kohdassa mainittu ”*Rasitetun luonnonlohen kutuvaellus voi keskeytyä,*” myös näiden maitohapoille väsytetyn ja ulkopuolelta tartutetun spinfluga- kalojenkin osalta! Joten ns. ”Radiolohitutkimuksen” uusien tuloksien valossa kutukaloille edellä kuvattu lisärasitus voi olla vieläkin arveltua kohtalokkaampi.

Kalastussäännön 7§ 3 mom. kieltää kalojen tartuttamisen ulkopuolelta, se riittänee estämään raskaiden peltuistinten käytön yleistymisen kyseisillä paikoilla ja heittopainon käytön kieltäminen saa aikaan sen, että jatkossa saalismäärät perustuvat yksinomaan ja ainoastaan lohien aktiivisuuteen.

4. Harjuksen kevät rauhoitus (1.4 - 31.5) Muonionjoella

Harjuksen kuturauhoitus on aloitettava viimeistään maaliskuun alusta, jotta sillä olisi kantoja elvyttävää vaikutusta. Kalastuslain 2, 8§ mukaan yleiskalastusoikeuksiin perustuvat onginta, pilkintä ja viehekalastus ovat kiellettyjä lohi- ja siikapitoisten vesistöjen koski- ja virtapaikoissa.

Lappeen- Ääverkosken osakaskunta (järj.) on rauhoittanut omistamansa

3(3)

koski- ja virtavesialueet pilkinnältä. Ruotsin puoleisen Kengis /C-E Sohlbergin vesialueen kanssa.

Osakaskunnan päätöksen mukaisesti pilkkirajoitus rajoittuu vesialueen 273-401-876-18 pohjoisrajaan Muonionjoella. Ehdotus on ristiriidassa osakaskunnan pilkkirajoituksen kanssa. Kyseinen pilkkirajoitusalue on merkitty maastoon kyltein.

Vaadimme että harjuksen kevättrauhoitus jätetään voimaan

- a. Muonionjoella kokonaan**
- b. Muonionjoella Muonion kunnan rajaan asti.**

Lappeen Ääverkosken osakaskunta psta.

Talon RN:o 20 vesialueet Muonionjoessa ja Ääverjoessa 273-401-876-18

Talon RN:ot 21, ja 22 yht.vesialue 273-401-876-12

Markus Metsävainio
toimitsija

